

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2021. október 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2021. április 15. napján kihirdetett 15.B.316/2019/121/I. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A bűnjeljegyzék 11., 12., 16-18., 21-39., 43., 44., 51-55., 60. és 63. tétel alatt felsorolt bűnjeleknek a bűnügyi iratokhoz csatolását rendeli el.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy a közügyektől eltiltás időtartama 10 (tíz) év, a szabadságvesztésbe történő beszámításnál a letartóztatás kezdő napja 2018. szeptember 30., és az ügydöntő határozat kihirdetéséig tart.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s

[1] A Veszprémi Törvényszék a 2019. szeptember 12. napján megtartott előkészítő ülés, majd a 2019. október 10. napjától 2021. április 15. napjáig tartó nyilvános tárgyalássorozat alapján meghozott, és az utóbbi napon kihirdetett, 15.B.316/2019/121/I. számú ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét emberölés büntetében (Btk. 160.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés f/ és i/ pont) állapította meg, és ezért életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésként 10 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségét kizárta.

Ezen túlmenően a törvényszék rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, illetőleg a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség viselése tárgyában.

[2] A fenti ítélet ellen a vádlott és védője jelentett be fellebbezést elsősorban felmentés érdekében bizonyítottság hiányában, másodsorban enyhítés végett.

A fellebbezésének írásbeli indokolásában a terhelt meghatalmazott védője azt emelte ki, hogy a terheltnek a védekezéshez való joga sérült, amikor az első kihallgatása során a védője csak a kihallgatás utolsó szakaszában jelent meg, amikor a lényegi vallomástételen már túljutottak. A védői hivatkozás szerint a terhelt nehezményezte, hogy állítása szerint első vallomását elolvasás nélkül írták vele alá, a nyomozási bíró előtt lefolytatott eljárási cselekményen a kirendelt védője gyakorlatilag alig kapott szót, az első vallomásának leiratát csak mintegy 1-1,5 hónappal annak megtételét követően adták a kezébe.

A védői hivatkozás szerint annak a ténynek is jelentősége van, miszerint a vádlott bal kezés és ezen „ügyes” kezét egy üvegbe történő beleesés során, mintegy 10 évvel ezelőtt megvágta, az ütőértől a kéztől egészen a csuklóig, oly módon, hogy annak ereje és funkcionalitása nagyjában 70 %-os maradt, azaz a terhelti álláspont szerint nem tudott olyan erőt kifejteni, amely szükséges egy ember megfojtásához.

A védői álláspont kifogásolta, miszerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak a ténynek, hogy a tett éjszakáján a helyszín közelében egy sötét színű kombi autó bukkant fel, két felnőttel az utastérben, ezzel összefüggésben pedig a védő utalt arra is, hogy ezen két személy lehetett a gyk. tanú2 sértett édesapja és annak egyik barátja.

A védői nyilatkozat hivatkozott arra is, hogy Sértett1 sértett az utolsó időszakban három fenyegető levelet is kapott, emiatt feldúlt állapotban volt és félt is, a terhelt javaslata ellenére azonban nem fordult a rendőrséghez; annak ellenére, hogy a vádlott telefonját a tett helyszínén a hűtőszekrényen hagyta, az eljárás során nem sikerült felderíteni, hogy az eszköz milyen körülmények között került a földre, kikapcsolt állapotban; emellett a terheltnek kifejezetten bensőséges volt a gyk. sértettel fennállt kapcsolata; az ingatlanban felfordulás, kutatás nyomai voltak, így a terhelti feltételezés szerint legalább két elkövető pénz után kutathatott, ez pedig összefüggésbe hozható azon ténnyel, hogy a gyermek édesapja többszázezer forintos tartozást halmozott fel.

A lefolytatott bizonyítás hézagmentességének követelményével összefüggésben a védői álláspont hangsúlyozta, hogy a bizonyítékok egymásba kapcsolódásával létrejövő zárt láncsal jelen ügyben is szükséges lett volna vitathatatlaná tenni azt, hogy a bűncselekményt a védenccé követte el, és azt más nem is követhette el, álláspontjuk szerint azonban adott ügyben a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok ilyen zárt láncolatot nem alkotnak, mindezekre figyelemmel a terhelt felmentésére tett indítványt.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.132/2020/10-I. számú átiratában a védelmi oldalról bejelentett jogorvoslati kérelmeket alaptalannak ítélve arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság törvényes bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként teljeskörűen felderített, hiánytalan, iratellenes vagy téves ténybeli következtetéseken alapuló megállapításoktól mentes tényállást rögzített ítéletében.

Az elsőbírói eljárás csupán egyetlen vonatkozásban esik kifogás alá, az elsőfokú határozat [63] bekezdésében ugyanis a törvényszék tanú11 tanú tárgyaláson előadott nyilatkozataival összefüggésben téves megállapításokat tett, az ügyészi álláspont szerint azonban evvel kapcsolatosan olyan kis jelentőségű eljárási jogi zavar érhető tetten, amely a bizonyítás kiegészítését nem teszi szükségessé, a másodfokú bíróság megfelelően korrigálhatja a szóbanforgó indokolási részt.

Utóbbiaktól függetlenül a törvényszék kifejezetten magas szakmai színvonalon teljesítette a feladatát, alapos jogalkalmazói munka tükröződik az indokolás bizonyítékokkal foglalkozó részében, amellyel kikezddhetetlenül került alátámasztásra a tényállásban foglalt megállapítások sora. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét kifogástalanul teljesítette, gondolatmenete logikus, téves következtetésektől mentes.

A megfelelően rögzített tényállásból helytálló következtetést vont a törvényszék a terhelt bűnösségére, a cselekményeit ugyancsak törvényesen minősítette, amelyhez fűzött jogi indokolás szakszerűsége sem kérdőjelezhető meg.

[4] A szankció indokolása körében a fellebbviteli főügyészségi érvelés szerint az elsőfokú bíróság részletesen és jórészt helytállóan foglalkozott a büntetéskiszabási tényezőkkel, nem értékelhető azonban enyhítő körülményként a terhelti beismerő vallomás, hiszen azt a vádlott már a nyomozás során sem tartotta fenn, emellett komoly tévedés a törvényszék részéről a sértetti közrehatás enyhítő körülményként történt számbavétele, miután hűtlenségként sem értékelhető, hogy összeköltözésüket követően rövidesen nyilvánvalóvá váltan a terhelttel való együttélés nem volt fenntartható, Sértett1 sértett tehát a vádlotti viselkedés miatt döntött úgy, hogy visszatér korábbi élettársához.

Mindemellett az ítélezési gyakorlat szerint a büntetőeljárás időtartamát a büntethetőség elévülési idejéhez kell mérni, így az el nem évülő bűncselekmény elbírálása keretében az

elkövetés óta eltelt idő nem tekinthető hosszúnak, az enyhítő körülmények köréből mellőzendő a hosszú ideje a büntetőeljárás és a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt állás ténye.

Utóbbi korrekciókra is figyelemmel a Terhelt1 által elkövetett cselekmények, valamint az elkövető társadalomra veszélyességének gondos elemzésével helytállóan jutott a Veszprémi Törvényszék arra a következtetésre, hogy a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetés kiszabása az adott terhelttel szemben az egyedül helyes döntés, a társadalom védelme és a büntetés céljainak elérése érdekében ennél enyhébb szankció nem alkalmazható.

Az ügyészi indítvány szerint a járulékos kérdésekben hozott rendelkezések is jórészt törvényesek, a Be. 204.§ és 320.§-ának, valamint 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet ítélkezési gyakorlata értelmében azonban azon tárgyak megsemmisítésére nem kerülhet sor, amelyek a büntetőeljárás alatt nyomok megőrzése, láthatóvá tétele során a bizonyítékként való felhasználhatóság érdekében készültek.

Fentiekre figyelemmel a fellebbviteli főügyészség indítványa arra irányult, hogy az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú ítéletet a Be. 606.§ (1) bekezdése alkalmazásával mindössze a bűnjelekről szóló rendelkezés tekintetében változtassa meg akként, hogy a bűnjeljegyzék 11., 12., 16-18., 21-39., 43., 44., 51-55., 60. és 63. tétele alatt felsorolt bűnjelek bűnügyi iratokhoz történő csatolását rendelje el. Az indokolás jelzett korrekciója mellett a másodfokú ügyész az ítélet egyéb rendelkezéseinek helybenhagyására tett indítványt.

[5] A fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a terhelt meghatalmazott védője azokra az anomáliákra hívta fel a figyelmet, amelyek álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ténymegállapító és bizonyítékértékelő tevékenységében tettenérhetőek, a rendelkezése álló közvetett bizonyítékok zárt láncolatának hiányára alapozott okfejtéséből következően továbbra is indítványozta védence felmentését. A fellebbviteli főügyészség képviselője visszautasította az azzal kapcsolatos hivatkozás alaposságát, hogy a vádlottat a büntetőeljárás során bármiféle nyomás érte volna a hatóságok részéről, álláspontja szerint a súlyosító körülmények körében értékelendő elkövetői gátlástalanságra utal az a körülmény is, hogy a büntetőeljárás során a gyermekét elvesztő személyre próbálta meg a gyanút ráterelni. Érvelése szerint az ilyen bűncselekményt elkövető személlyel szemben a büntetési célok, elsősorban a társadalom hatékony védelme csak annak révén érhető el, amennyiben a vádlottat véglegesen szeparálni lehet a társadalom többi tagjától.

Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a vádlott ismételtén kifogásolta, hogy az eljárás során sok hiba történt, feltételezések alapján az elítélésére került sor, az eljáró bíróság nem vette figyelembe azt, amit a szakértő a véleményében rögzített. Álláspontja szerint az alapoktól kezdődően lenne szükséges az eljárást megismételni. Kiemelte, hogy beadványaiban mindent leírt, hívó emberként nem gyanúsít senkit, csak az igazat szeretné megmutatni.

[6] Az ítéltábla az előterjesztett fellebbezések tartalmára – különösen a védelmi jogorvoslati kérelem irányára tekintettel –, a fellebbviteli főügyészségi átiratban foglaltakra, a védői jogorvoslati kérelem írásbeli indokolására, valamint a fellebbviteli nyilvános ülésen előadottakra figyelemmel a fellebbezésekkel sérelmezett elsőfokú ítéletet a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdései alkalmazásával teljeskörűen felülbírált.

A másodfokú felülvizsgálat során az ítéltábla nem észlelt olyan megalapozottsági hibát, illetőleg perrendi szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát megakadályozta volna.

A fentiek szerinti teljes felülvizsgálat kiterjedt a büntetőügy valamennyi fő- és járulékos, azaz az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésére, a másodfokon eljáró bíróságnak emellett a bizonyítási eljárás törvényességét folyamatában is megfelelően vizsgálnia és kontrollálnia kellett. E körben megállapítható, hogy érdemleges támadás perrendi eljárási

oldalról az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási tevékenységet nem érte, ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság sem észlelt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetőleg érdemi kihatású relatív hatályú eljárési hibát, hiányosságot vagy mulasztást.

[7] A rendelkezésre álló bizonyítási anyag vizsgálata alapján megállapítható, hogy a széles körben és minden szükséges vonatkozásban beszerzett bizonyítékalmaz tárgyalás anyagává tételére az eljárás során perrendszerűen került sor, az eljárás bíróság alapos tevékenysége folytán minden olyan bizonyíték a tárgyalás részévé vált, amely a tényállás megalapozott megállapításához elengedhetetlen volt, a törvényszék az irányadó történeti tényállást teljes egészében felderítette, s azt egészében helyénvaló módon is állapította meg. Az első fokon eljárás bíróság kimerítően foglalkozott mindazokkal a személyi, tárgyi és okirati jellegű bizonyítékokkal, amelyek az ügy meghatározó jelentőségű elemeiként alkalmasak voltak arra, hogy a törvényes bizonyítékértékelés alapjául szolgáljanak. Mindezek összevetette a terhelt érdemi védekezésével, az ezzel kapcsolatos tényeket és adatokat egymásra is tekintettel megfelelő értékelésben részesítette.

A törvényszék a feltárt releváns bizonyítékokat hiánytalanul értékelési körébe vonva az összes olyan adattal és körülménnyel kellő részletességgel foglalkozott, amely az ügy helyes ténybeli és jogi megítélésében a lényegi kérdések megnyugtató tisztázásához szükségesnek mutatkozott. Részletesen értékelte és egymáshoz is kapcsolta azokat a bizonyítékokat, amelyek értékeléséből kiolvasható, hogy ténylegesen mire alapozta az ítéleti tényállást.

[8] Vizsgálva a konkrét bizonyítási cselekményeket, az ehhez kapcsolódó eljárás szabályok megtartását, olyan hiba vagy mulasztás sem volt feltárható, amelynek orvoslásának szükségessége egyáltalán felmerült volna.

Aggálytalanul megállapítható módon a bizonyítékértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját tehát a törvényesen beszerzett bizonyítékok képezték, a bizonyítási eljárás lefolytatása terén ilyen szempontból sem található kifogásolnivaló.

A lefolytatott bizonyítás teljeskörűnek minősíthető, az eljárás cselekmények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, ennek során lényeges résztvevők lényeges jogai nem sérültek, a védelemhez fűződő jogok is maradéktalanul érvényesültek, a terhelti és tanúkihallgatások a szabályozott rendben folytak, az eljárással érintettek megfelelő képviselése is mindvégig biztosított volt, nevezettek olyan elbánásban részesültek, amelynek eredményeképpen megfelelően szembesülhettek a felmerülő és őket érintő bizonyítékalmazzal, az azzal kapcsolatos álláspontjuknak hangot adhattak, az azzal összefüggő indítványaik pedig szabályozott rendben elbírálást nyertek.

A terhelt a nyomozás során három alkalommal tett feltáró jellegű, minden lényeges részletre kiterjedő, bűnösségének elismerését is magában foglaló beismerő vallomást, valamennyi esetében a védő jelenlétében, egy alkalommal a nyomozási bíró, az ügyész és a védő jelenléte mellett. Megállapítható, hogy a terhelt rött cselekmény elkövetésének körülményeivel, okaival, módjával összefüggésben a terhelt kimerítő részletességgel, tiszta tudatállapotban, térben és időben kellően orientáltan, az összes releváns körülmény ismeretében tett vallomást, ennek során bizonyíthatóan semminemű külső és törvénysértő ráhatás, egyéb befolyásolás nem érte. Beismerő nyilatkozataiban számos olyan részletet is feltárt, amelyek a nyomozás akkori állása szerint még nem voltak ismertek, több érdemi körülményről maga a nyomozó hatóság is elsőként a gyanúsított beismerő vallomásból szerzett értesülést. A kirendelt védője jelenlétében tett beismeréseinél az eljárás cselekményét több nyomozó végezte, utóbb a teljes beismerését a nyomozási bírói előtt a kényszerintézkedésről való döntés során is megismételte és maradéktalanul fenntartotta.

Fenti előadásaival ellentétes utólagos védekezése, ezen túlmenően pedig kizárólag a fellebbviteli eljárásban hangoztatott és tényszerűen alá sem támasztható kifogásai értelemszerűen nem foghatnak helyt.

A perrendi rendelkezések betartása vizsgálatának körében a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbviteli főügyésznek a tanúll tanú tárgyaláson előadott nyilatkozatai elsőbírói értékelését érintő eljárási kifogásaival is.

Nevezett tanú eljáró bíró kérdésére élni kívánt mentességi jogával, a törvényszék ezután megállapította, hogy a vallomástétel megtagadása jogszerű, a nyomozati vallomás ismertethető, felolvasható. Majd sor került a nyomozás során tett tanúvallomások és a terhelttel való szembesítési jegyzőkönyv ismertetésére, ezután azonban az eljáró bíró kérdést intézett a tanúhoz, aki erre válaszul teljes egészében fenntartotta a nyomozati vallomásait. Ezt követően állapította meg a törvényszék, hogy a vallomástétel megtagadása folytán a tanúhoz kérdés nem intézhető.

Az elsőfokú bíróság utóbbi eljárási módja valóban ellentmondásos, a vallomástétel megtagadására vitathatatlanul jogszerű körülmények között, kellő alappal került sor, erre tekintettel az eljáró bíró sem intézhetett volna kérdést a tanúhoz.

A fentiek szerint elkövetett perrendi szabályszegés folytán előállt vitatható helyzet egyértelmű tisztázását az elsőfokú bíróság elmulasztotta. Valójában mindez olyan kisebb jelentőségű eljárási jogi zavart keletkeztetett, amely a bizonyítás kiegészítését nem tette szükségessé, a tanú nyomozati vallomásának ismertetése, a tényállás megállapításánál bizonyítékként értékelése nem ütközött akadályba. A megvalósított eljárási szabályszegés relatív hatályú, nyilvánvalóan nem gyakorolt lényeges hatást az eljárás lefolytatására, illetőleg a büntetőjogi főkérdésekben történt döntéshozatalra.

Az iratok alapján megállapítható az is, hogy a terhelt a büntetőeljárás kezdeti szakaszában részletes, feltáró jellegű, minden szempontból konzekvensnek minősíthető, az egyéb bizonyítási eszközökkel is teljes összhangot mutató, kizárólag az élet elleni cselekménysorozatot elkövető személy által ismerhető tényeket felvonultató beismerő vallomást terjesztett elő, eljárásjogilag vitathatatlanul szabályos keretek között, ezzel szemben a későbbiek során előadott tagadó vallomásaiban lényeges kihatással bíró önellentmondásoktól terhelt, kifejezetten zavaros, okszerűen nem magyarázható és alapjaiban is inkohérens védekezésre váltott, erre figyelemmel helytálló az az értékelés, miszerint önkényesen megváltoztatott tartalmú nyilatkozatainak meggyőző ereje elveszett, módosított védekezése pusztán önmagában is, de az egyéb bizonyítékokkal történő megfelelő összevetésben végképp hiteltelenné és elfogadhatatlanná vált, feltétlenül alkalmatlanná arra, hogy az ítéleti tényállás alapjául szolgálhasson.

A rendelkezésre álló hiteltérdemlő bizonyítékok tartalmával adekvát módon került megállapításra, hogy a vádlott nyomozati beismerő vallomásai értelmes, összefüggő, koherenciájuk okán is önmagukban meggyőző nyilatkozatok voltak, amelyeknek az egyéb bizonyítási eszközökkel, a helyszíni szemle adataival, az orvosszakértői nyilatkozatokkal és szakvélemény tartalmával kimutatható összhangja megkérdőjelezhetetlen. A nyomozás adatai tehát messzemenőig alátámasztották, hogy a tényfeltáró beismerő vallomásokban foglaltak egy rendezett, koherens történeti tényállás megállapításának alapjául szolgálhatnak, és ebből is következően kizárható, hogy a terhelt a nyomozati beismerő vallomásai megtétele során tudatzavart, kihallgathatatlan, különféle tényezők és személyek által befolyásolt állapotban lehetett volna. Az eljárási cselekmények lefolytatásának körülményei, a védő jelenlétében, több nyomozó által végzett kihallgatás során előterjesztett konzekvens beismerései és annak ténye, hogy a nyomozási bíró és az ügyész jelenlétében is megismételte tényfeltáró beismerését, nyilvánvalóan kizárják a meg nem engedett módon történt nyomozati

kihallgatására, illetőleg a tiltott nyomásgyakorlásra vonatkozó hivatkozásainak hiteltérdemlőségét.

Mindemellett a terhelt a gyanúsítottként történt kihallgatásaival kapcsolatosan a nyomozás során panaszt nem terjesztett elő, nem fordult a nyomozó hatóság felettes szervéhez, sem az ügyészségnek, sem a nyomozási bírónak, de a bv-intézetnek sem jelezte, hogy annak lefolytatási módja nem felel meg a jogszabályban előírtaknak, mindegyik csak utólag, a bírói szakban hivatkozott, miképpen azon – csak az írásbeli fellebbezési nyilatkozatában a védője által közvetítetten felhozott – ténytörvényszerű alátámasztás nélkül maradt állítás is a pusztán hivatkozás szintjén rekedt, hogy a bal kezés vádlott az ügyes kezének korábbi sérülése miatt ezen végtagjával az emberi élet elvételéhez szükséges erő kifejtés alkalmazásához elégtelen fojtóerőt tud csak gyakorolni, kifejteni. Az utóbbival kapcsolatos – védő által meghivatkozott – orvosi dokumentáció hiányában a fellebbezési eljárás során a másodfokú bíróság is el volt zárva a kapcsolatos bizonyítási részcsелеkmények elvégzésétől és értelemeszerűen annak eredménye esetleges értékelésétől.

A vádlott személyi körülményeire, a szociális és családi kapcsolati előzményeire, a konkrét elkövetéssel összefüggő ismert tényezőkre tekintettel a törvényszék megfelelő módon vette elemzés alá a terhelt elmeállapotával, személyiségszerkezetének adott ügyben relevanciával bíró elemeivel, tényezőivel kapcsolatos bizonyítékokat. E körben okszerűen és a rendelkezésre álló elmeorvos- és pszichológus szakértői vélemények alapmegállapításaival is egyezően vont következtetést arra nézve, hogy a terhelt által utólagosan meghivatkozott, a beismerő vallomása megtagadása idejére vonatkoztatott összezavarodottság, zavart, illetőleg kifejezetten tudatzavart állapotba kerülés, illetőleg a nyomozók általi pszichés nyomás alá helyezése a terhelti védekezési jog utólagos gyakorlásának alapelemeként értelmezhető, a vádlott a cselekmény elkövetését követően tiszta tudatú személyként cselekedett, rendezett cselekményeket valósított meg a hazautazása, az otthon tartózkodása, illetőleg a másnapi munkahelyre való beutazása és a munkavégzése során is, így ezzel összefüggésben alappal tudatzavart állapot fennálltára nem lehet hivatkozni.

Az elsőfokú bíróság a szakvéleménnyel is alátámasztott módon állapította meg, hogy a vádlott beszámítási képessége a cselekmény elkövetésekor megtartott volt, ugyanakkor személyiségszerkezetének jellemzői miatt pszichés feszültségek hatására agresszív reakciókkal történő válaszadás, durva érzelmi kitörés veszélye fennáll esetében, ilyenkor a személyiségének teljes dezintegrációja is bekövetkezhet. Az elvégzett tesztvizsgálat homály állapotra utaló jelzéseket is mutatott, a terhelt pszichológiai jellemzése tehát összhangban áll a cselekménnyel, a kapcsolatos vizsgálati eredmények azt erősítik, hogy a vádlott rendkívüli kitörésekre is hajlamos, robbanékony, egocentrikus személyiséggel rendelkezik, a terhére rótt cselekmény teljes egészében beleilleszkedik személyiségprofiljába.

[9] A terhelttől származtatható, illetőleg a vele kapcsolatos bizonyításon túlmenően a törvényszék perrendszerűen folytatta le a bizonyítási eljárás további szükséges részcsелеkményeit, így részint kihallgatások, részint ismertetések útján a tárgyalás anyagává tette valamennyi releváns tanúvallomás tartalmát. A megállapított tényállást alátámasztó, hiteltérdemlő bizonyítékok körét képezte azon tanúk vallomása, akik a felnőttkorú sértettel hozzátartozói, baráti, illetőleg közeli ismerősi vagy szomszédi kapcsolatot ápoltak, ismerték életkörülményeit, szokásrendszerét, kapcsolatait, utolsó időszakbeli életvitelét. A bizonyítékkör másik csoportját a vádlott közeli hozzátartozói által szolgáltatott bizonyítékok alkották, amelyek összhangban voltak a vádlott nyomozati szakban előterjesztett beismerő vallomásainak lényegével.

A tanúbizonyítás fontos eleme volt a zárvatárs tanúk vallomásainak beszerzése és az azok által szolgáltatott egyöntetű bizonyítékok értékelése is, amelynek módjával a másodfokú bíróság ugyancsak egyetértett, nevezettek (elsősorban benyújtó3 és tanú14 tanúk) vallomásai

meggyőzően cáfolták a terhelt utólagos, tagadásban megnyilvánuló védekezését, egyöntetűen alátámasztva, hogy a vádlott a tanúk jelenlétében lényegileg a legapróbb részletekig feltárta a cselekmény elkövetési körülményeit. Utóbbi tanúk által szolgáltatott bizonyítékok az egyéb forrásból rendelkezésre álló bizonyítási anyaggal is alátámaszthatóak voltak.

[10] Mindemellett a lefolytatott szakértői vizsgálatok is egyértelmű, aggály nélküli bizonyítékokat szolgáltatottak az ügy eltérően értelmezhető tényköri körülményei vonatkozásában, amely egyirányba mutató bizonyítási anyagot a törvényszék érdemében maradéktalanul elfogadott, s egyúttal azoknak okszerű értékelését meggyőző indokolással látta el.

Jelen ügy megkerülhetetlen bizonyítékát jelentette az igazságügyi genetikai szakvélemény, a genetikai vizsgálat eredményeképpen bebizonyosodott, hogy a Sértett1 sértett nyakáról biztosított, vért nem tartalmazó törletminta szennyeződésből több személytől származtatható DNS profil volt kimutatható, abban Sértett1 és Terhelt1 megtalálható volt, rajtuk kívül további személyek teljes DNS profilja nem volt kimutatható. A gyk. tanú2 életét kioltó konyhakés nyeléről biztosított vért is tartalmazó törletminta szennyeződésből több személytől származtatható kevert DNS profil volt kimutatható, amelyben Sértett1, Terhelt1 és tanú2 DNS-e, illetőleg DNS összetevői voltak megtalálhatóak, más, idegen személytől származó DNS minta vagy annak részlete nem volt kimutatható a kés nyeléről. Fentiekkel összefüggésben az elsőbírói értékelés helytállóan mutatott rá arra, hogy a rendelkezésre álló minták vizsgálata alapján ismeretlen személy jelenléte nem volt valószínűsíthető, s ez közvetett módon alkalmas annak cáfolatára, hogy idegen elkövető is részt vett volna a vádlott terhére rótt cselekmény megvalósításában. Utóbbiakkal összefüggésben a másodfokú bíróság mindenben egyetértett az idegen elkövető DNS profiljának az élet elleni cselekmények helyszínén történt kimutathatósága hiányára alapított okfejtésével és az abból levont ténybeli következtetésekkel, az ilyen módon rendelkezésre álló genetikai bizonyíték meggyőző-bizonyító erejének értékelésével.

[11] Helytállóan minősítette az elsőfokú bíróság a megállapított tényállást megalapozó bizonyítéknak a bűncselekménnyel érintett ingatlan szemléről és folytatolagos szemle megtartásáról felvett jegyzőkönyv releváns tartalmát, megállapításait, az ezzel kapcsolatos helyszíni videofelvételeket, bűnjeljegyzéket és a kapcsolódó okirati bizonyítékokat. A szemle jegyzőkönyve megfelelően igazolta, hogy a felnőttkorú sértettnél az utolsó vásárlásakor visszakapott, illetőleg a tanú12-től gyermektartásdíj címén átvett 23.000 Ft-ot kitevő készpénz nem volt fellelhető a cselekmény helyszínén, ahonnan a nyomozó hatóság a vádlott által hivatkozott, fenyegető tartalmú leveleket sem tudott lefoglalni. A folytatolagos szemle jegyzőkönyve által igazoltan a terhelt gyanúsított beismerésében foglaltaknak megfelelően került feltalálásra a laptopot, tabletet, mobiltelefont, hajvasalót, bankkártyát és pénzürmeket tartalmazó szemeteszsák.

[12] A fentiekre is figyelemmel összességében és érdemében is helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a rendkívül részletes kezdeti nyomozati beismeréseket követően részint a teljes terhelti tagadásban, részint a tagadásban megnyilvánuló verzió relativizálásában testet öltő utólagos vádlotti védekezéssel szemben az ítéleti tényállást törvényes mérlegelés útján az igazságügyi ujjnyomat szakértői, fizikus szakértői, genetikai és kiegészítő genetikai szakértői, a pszichológus és elmeorvos szakértői, az igazságügyi toxikológiai szakértői vélemények érdemi megállapításai, az igazságügyi boncolási jegyzőkönyvek tartalma, a szemléről és a folytatolagos helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyvek adatai, a bűncselekménnyel érintett ingatlanban lefoglalt bűnjelek és az azon rögzített nyomok alapján állapította meg, figyelemmel arra is, hogy a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, így elsősorban a benyújtó3 tanú által csatolt okirati bizonyítékok, az illetékes büntetés-végrehajtási intézet megkeresésre adott válasza, a messenger üzenetváltás

anyaga és az egyéb okirati bizonyítékok, feljegyzések egyaránt a vádlott büntetőjogi bizonyossággal megállapítható büntetőjogi felelősségének fennálltát támasztották alá.

A releváns tényállási elemekre vonatkozóan tehát a törvényszék mérlegelése valamennyi bizonyítékra kiterjedt, ezeket az elsőfokú bíróság körültekintően elemezte és kötelezettségeinek kifejezetten magas szakmai színvonalon eleget téve a szükséges részletességgel megindokolta, hogy az irányadó tényállást mely, egymást erősítő bizonyítékokra alapította, így a bizonyítási anyag alapos és érdemben sem kifogásolható értékelésével az indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett. Nagy alapossággal sorra vette az egyes rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket, azok tartalmát az elégséges mértékben ismertette és részletezően okszerű indokolással ellátva állást foglalt a hiteltérdemlőségük és a konkrét bizonyító erejük kérdésében. Feladatai elvégzése során részletesen foglalkozott részint ellentétes tartalmú bizonyítékok együttes értékelésével is, megfelelően feltárva és szükség esetén feloldva a közöttük húzódó ellentmondásokat.

A fentiekhez képest a terheltnek és védőjének az elsőfokú eljárás befejező szakában, illetőleg a fellebbviteli eljárás során előterjesztett és a korábbi, tagadásban megnyilvánuló védekezést megismétlő érvelése a törvényszék által helyesen rögzített, majd helytálló logika mentén megfelelően értékelt bizonyítékok felülmérlegelésére irányult, amelyre azonban a Be. 593.§ (2) bekezdésében megfogalmazott tilalom folytán a másodfokú eljárásban a megalapozottan megállapított tényállás mellett nem kerülhetett sor. Az alappal nem támadható bizonyítékértékelés eredményeként megállapított tényállás ilyen módon összhangban áll az okszerűen mérlegelt bizonyítékokkal, az a Be. 593.§ (1) bekezdés a/ pontjában foglaltak szerint csak annyiban szorul helyesbítésre, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet 6. oldalán a [22] bekezdésben foglalt megállapítást a történeti tényállásból – mint az emberi életék elvételével kapcsolatos aktuális elkövetői szándék, tudattartalom jogi indokolási részbe tartozó rögzítését, megjelenítését – mellőzni rendelte.

[13] A fentiek szerint megalapozott tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségének fennálltára, büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságára, egyúttal nem tévedett az általa megvalósított bűncselekmény jogi minősítését illetően sem, a terhelt a tényállásban részletezett elkövetési magatartással közvetlenül és egyenes szándékkal a sértettek halálát okozta, a szándékosság értelmi oldalát vizsgálva megállapítható, hogy a szándékos elkövetést jellemző tudati elem, a magatartás következményeinek előrelátása a terhelt esetében kifejezetten a halálos, jóvátehetetlen következmények beállása elkerülhetetlenségének nyilvánvaló felismerésében mutatkozott meg, a szándékosság akarati-érzelmi oldalát pedig az jellemezte, hogy az elkövető a magatartásának általa előrelátott következményeit kifejezetten kívánva éppen a halálos következmények elérése érdekében, célzatosan tört a neki kiszolgáltatott sértettek életére.

Az első fokon eljáró bíróság a cselekmény minősítése során helytállóan vette figyelembe a Kúria 3/2013. BJE-ben részletezett szempontrendszer, az adott ügyben releváns tárgyi és alanyi körülményeket körültekintően tárta fel és elemezte, illetőleg azoknak összhatásukban, kölcsönös összefüggéseiben való alapos mérlegelése során az elkövetés konkrét viszonyai között vizsgálta az irányadó körülményeket, amelynek eredményeképpen levont jogi relevanciájú következtetéseivel az ítéltábla is mindenben egyetértett.

[14] A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálata során az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számbavett és megfelelően értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre, az e körben elvégzett elsőbírői értékelő tevékenység a másodfokú bíróság álláspontja szerint korrekcióra nem szorul.

A bűnösség elismerésére is kiterjedő beismerő vallomások megtétele összességében hozzájárult a büntetőeljárás eredményes lefolytatásához, a nyomozati eljárás nagy jelentőségű kezdeti szakaszában a terhelt együttműködött a hatóságokkal, a kizárólag a tényfeltáró

nyilatkozatai útján megismerhető valóságelemek rögzítése és felhasználása elősegítette az anyagi igazság érvényre juttatását, s ezeken a körülményeken az a tény sem változtat, hogy a terhelt már a nyomozás során sem tartotta fenn korábbi beismeréseit.

Mindemellett az ismert körülmények közepette a felnőttkorú sértett tanú² tanúval létesített szexuális érintkezése közvetlen előzményeire és az azzal összefüggő valamennyi ismert tényezőre tekintettel a másodfokú bíróság egyetértett ennek sértetti közrehatásként történt elsőbírói értékelésével, a büntetőeljárás súlya és ezen belül különösen a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt eltöltött relatíve hosszú idő pedig objektív ténykörülmeny, amely önmagában rendelkezik enyhítő nyomatékkal.

Fentiek szerint a másodfokú bíróság nem osztotta az enyhítő körülmények értékelésével kapcsolatos fellebbviteli főügyészségi kritikát és kifogásokat, annak hangsúlyozása mellett, hogy a törvényszék értékelésének megfelelően a vádlott terhére rótt cselekmény kirívó tárgyi súlya és a nagyszámú súlyosító körülmény nyomatéka messzemenően meghaladta a kisszámú és elenyésző jelentőségű enyhítő körülmény súlyát, így a büntetés kiszabása során az enyhítő körülmények ténylegesen nem jutottak érvényre, a szankcióalkalmazást számottevő mértékben nem befolyásolták.

Utóbbiakkal szemben az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a terhelt büntetlen előélete az ilyen kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmény megvalósítása mellett értékelhető, számottevő enyhítő nyomatékkal nem jelentkezik, enyhítő körülményként történő értékelésére nem kerülhet sor.

A bűnelkövetés körülményeiből következően a személyiségében kiemelkedő társadalomra veszélyességű terhelt kiemelt tárgyi súlyú, erőszakos élet elleni bűncselekményt valósított meg, helytálló az az elsőbírói felismerés, miszerint az emberölés büntettének minősített eseteit többszörösen is, és egyúttal a legsúlyosabb minősített eseteket megvalósító élet elleni cselekmény jelen elkövetője esetében a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazása feltétlenül indokolt, figyelemmel pedig a vádlott sajátos személyiségszerkezetére – melynek jellemzője egyaránt az együttérzés hiánya, a fokozott indulatossága, robbanékonysága, az inadekvát reakciókra való hajlama és a pszichés feszültségek hatására a teljes dezintegrációhoz vezető durva érzelmi kitörés veszélye – az ismételt, jóvátehetetlen következményekkel is járható bűnelkövetés veszélye is kifejezetten jelentős, mindezek pedig ténylegesen a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása mellett hatottak. A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan a vádlott nem rendelkezik olyan egyéni képességekkel, illetőleg szociális összeköttetési rendszerrel, amelyek előmozdíthatnák a társadalomba történő visszailleszkedését, esetében tehát az egyéni megelőzés szempontjai és a generál prevenció követelményrendszere, a társadalom felé közvetített üzenet is a legsúlyosabb szankció, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárás mellett az életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazását teszik összességében indokolttá.

[15] A felülbírálat eredményeképpen megállapítható volt, hogy a törvényszék a járulékos kérdések többségében is törvényes és megalapozott döntést hozott, osztva azonban a fellebbviteli főügyészség érvelését, a lefoglalással érintett dolgok egy része tekintetében az ítéltábla pontosította a bűnjelek további sorsával kapcsolatos rendelkezéseket annyiban, hogy a másodfokú határozat rendelkező részében megjelölt bűnjelek bűnügyi iratokhoz csatolását rendelte el, ugyanis azon tárgyak megsemmisítésére nem kerülhet sor, amelyek a büntetőeljárás alatt nyomok megőrzése, láthatóvá tétele, szakértői vizsgálat alá vonhatósága, összességében a bizonyítékként felhasználhatóság érdekében készültek, hiszen az egyes ilyen tárgyi bizonyítási eszközök megsemmisítése egy esetleges rendkívüli jogorvoslat kapcsán megismételt bizonyítási eljárás sikerét veszélyeztetné, ezek megőrzése tehát indokoltnak mutatkozik.

[16] A fentiekre figyelemmel utóbbi bűnjelek vonatkozásában az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával megváltoztatta, az elsőfokú ítélet további rendelkezéseit pedig – amelyek törvényesek és megalapozottak – a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az elsőfokú bíróság által mellékbüntetésként alkalmazott szankció megjelölésében, illetőleg a beszámítással kapcsolatos rendelkezésben a letartóztatás kezdő időpontját illetően vétett nyilvánvaló elírást korrigálta, egyúttal pótolta az előzetes fogvatartás kiszabott szabadságvesztésbe történt beszámítása időbeli végpontjának feltüntetését.

A Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdései alapján a másodfokú bíróság a terhelt által az elsőfokú ítélethirdetéstől a másodfokú határozat kihirdetésének napjáig eltelt időt a vele szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés tartamába beszámította.

Győr, 2021. október 21.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Németh Balázs sk.
előadó bíró

Dr. Vajda Edit sk.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Veszprémi Törvényszék 2021. április 15. napján kelt 15.B.316/2019/121/I. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2021. október 21.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke